

Sygn. akt VIII *Ua* 26/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca	Sędzia SO Grażyna Łazowska (ref.)
Sędziowie	Teresa Kalinka del. Anna Capik-Pater

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2020r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy Miasta G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zasiłek pogrzebowy

na skutek apelacji odwołującego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 12 lutego 2020 r. **sygn. akt** VI U 386/19

- zmienia zaskarżony wyrok w całości i poprzedzając go decyzję w ten sposób, że przyznaje Miastu G. kwotę 86,40 zł (osiemdziesiąt sześć złotych i czterdzieści groszy) tytułem dalszego zasiłku pogrzebowego;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz Miasta G. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu przed Sądami I i II instancji.

(-) sędzia Teresa Kalinka (-) sędzia SO Grażyna Łazowska (ref.) (-) sędzia del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII *Ua* 26/20

UZASADNIENIE

Miasto G. – Ośrodek Pomocy (...) w G. odwołało się od decyzji organu pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 1 lipca 2019r., w zakresie w jakim odmówiono zaliczenia do kosztów pogrzebu wydatków poniesionych na załatwienie formalności urzędowych w wysokości 86,40zł.

Organ rentowy wniósł o oddalenie powództwa, wskazując że po myśli art. 78 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, koszty pogrzebu to koszty związane ze złożeniem ciała zmarłego do grobu, a zatem nie można do nich zaliczyć wydatków na „załatwienie formalności.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z 12 lutego 2020r. oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że odwołujący zawarł umowę z Firmą (...) B. J. z siedzibą w G., której przedmiotem jest świadczenie usług pogrzebowych tradycyjnych.

W dniu 3 czerwca 2019 roku zmarł J. C. (1), którego pochówek na podstawie ww. umowy zorganizowała Firma (...) z siedzibą w G.. Do kosztów pogrzebu usługodawca zaliczył m.in. koszty kompletowania dokumentów w wysokości 86,40zł i wyjaśnił, że jest kwota ryczałtowa, obejmująca wydatki związane z czynnościami takim jak; odebranie zlecenia z siedziby (...), załatwienie karty zgonu w szpitalach, załatwienie karty zgonu w przychodniach, zarejestrowanie karty zgonu w USC i na jej podstawie otrzymania aktu zgonu, załatwienie formalności w Kościele i na cmentarzu i rozwieszenie klepsydr w miejscu zamieszkania osoby zmarłej na cmentarzu.

Skarżoną decyzją organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do zasiłku pogrzebowego, ale bez uwzględnienia kwoty 86,40 zł. Organ rentowy uznał, że do kosztów pogrzebu nie zalicza się wydatków poniesionych na załatwienie formalności urzędowych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji podał, że po myśli art. 78 i 79 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.53), zwanej dalej ustawą FUS, zasiłek pogrzebowy przysługuje pracodawcy, domowi pomocy społecznej, gminie, powiatowi, osobie prawnej kościoła lub związku wyznaniowego, jeżeli pokryły koszty pogrzebu. Jak dalej wskazał, podmioty mają prawo do zwrotu kosztów pogrzebu w udokumentowanej wysokości, nie wyższej niż kwota określona w art. 80 ustawy FUS.

Sąd Rejonowy wskazał, że koszty pogrzebu obejmują wydatki odpowiadające zwyczajom panującym w środowisku, do którego zmarły należał. Powołując orzecznictwo Sądu Najwyższego i poglądy doktryny do wydatków tych zaliczył: zakup trumny, koszty przewiezienia zwłok do miejsca ich pochowania, nabycia i urządzenia grobu, zakup kwiatów i wieńców, wystawienia nagrobka odpowiadającego zwyczajom środowiska, zakup niezbędnej odzieży żałobnej, poczęstunku osób biorących udział w pogrzebie.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, nie jest wykluczone zaliczenie do kosztów pogrzebu również kosztów załatwiania pewnych formalności, o ile ich załatwienie będzie związane z konkretnym pogrzebem i będzie niezbędne do zorganizowania pogrzebu, jak np. uzyskanie karty zgonu i aktu zgonu. Sąd uznał, że skoro kwota za „kompletowanie dokumentów” ma charakter ryczałtowy, niezależny od wykonania wskazanych w piśmie Firmy (...) czynności, to nie został wykazany jej związek ze zorganizowaniem konkretnego pogrzebu (J. C. (1)) i odwołujący nie może żądać jej zwrotu od organu rentowego. Zdaniem Sądu, koszty te mogłyby zostać przyznane jedynie wtedy, gdyby z faktury VAT wynikało, ile konkretnie roboczogodzin pracownicy firmy zewnętrznej przeznaczyci na kompletowanie dokumentów związanych z pogrzebem danej osoby i jakie jest z tego tytułu wynagrodzenie firmy zewnętrznej, które zapłacić ma odwołujący.

Apelację od wyroku wniósł odwołujący, zarzucając:

- błędną wykładnię art. 78 ust.2 i art. 79 ust.1 ustawy FUS, poprzez przyjęcie, że ryczałtowa należność za kompletowanie dokumentów nie stanowi udokumentowanych kosztów pogrzebu,
- sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego materiału dowodowego przez przyjęcie, że ryczałtowa należność za kompletowania dokumentów nie stanowi kosztów pogrzebu.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obydwie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja odwołującego zasługuje na uwzględnienie.

Rację ma apelujący, że ustawodawca przyznając w art. 78 ustawy FUS prawo do zasiłku pogrzebowego osobom, które pokryły „koszty pogrzebu” nie zdefiniował tego ostatniego pojęcia. Doktryna i przywołane przez apelującego orzecznictwo Sądu Najwyższego na kanwie poszczególnych spraw precyzują rodzaje wydatków, składających się na koszty pogrzebu. Zostały one przywołane również w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, a zatem nie ma potrzeby ich ponownego przytaczania.

Najogólniej przyjąć należy, że koszty pogrzebu obejmują wydatki związane z koniecznością pochowania zwłok oraz wydatki odpowiadające zwyczajom panującym w środowisku, do którego zmarły należał.

Niespornym jest, że dokumenty takie jak karta zgonu, akt zgonu są niezbędne do sprawienia pogrzebu, a zatem wydatki związane z ich pozyskaniem należą do kosztów pogrzebu. Słusznie apelujący podnosi, że przygotowanie każdego pogrzebu wymaga skompletowania odpowiednich dokumentów, zatem w każdej kwocie zasiłku pogrzebowego koszt ten występuje, chociaż nie zawsze jest wyszczególniony. Nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego, że do kosztów pogrzebu zalicza się koszty rozwieszenia klepsydr, bowiem taki sposób ogłaszania pogrzebu jest w Polsce zwyczajowo przyjęty.

Odnosząc powyższe do rozpoznawanej, stwierdzić należy, że firma pogrzebowa J. w ramach organizacji pogrzebów wykonuje te czynności i wyszczególnia je w fakturach w ryczałtowej kwocie 86,40zł. Zdaniem Sądu Okręgowego, określenie tych należności w formie ryczałtu nie oznacza, że nie są one związane z konkretnym pogrzebem. W konsekwencji, apelujący, który poniósł określone koszty związane z pogrzebem J. C. (2) - w tym sporny wydatek - ma prawo do ich zwrotu na podstawie przywołanych przepisów art. 78 i 79 ustawy FUS.

W tym stanie rzeczy, Sąd drugiej instancji na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w całości i poprzedzając go decyzję, w ten sposób, że przyznał odwołującemu kwotę 86,40 zł tytułem dalszego zasiłku pogrzebowego.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2, § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst Dz.U. z 2018 roku, poz. 265).

(-) sędzia Teresa Kalinka (-) sędzia SO Grażyna Łazowska (ref.) (-) sędzia del. Anna Capik-Pater